

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

Stari načini razmnožavanja vinove loze (pogrebanje i potapanje)

Vinova loza se razmnožava generativno i vegetativno. Generativno, loza se razmnožava samo u naučne svrhe, u cilju proizvodnje novih sorti. U praksi, razmnožava se isključivo vegetativno i to jednim od sledećih načina: reznicama, položenicama, potapanjem čokota i kalemljenjem.

Sve do pojave filoksere, vinova loza se uglavnom razmnožavala reznicama, međutim, nakon pojave filoksere, kalemljenje domaće loze je bilo neophodno na američke podloge, koje su kao što je poznato otporne na ubode sitnog insekta filoksere koja je nanijela velike štete vinogradima u Evropi kada se pojavila.

Jedan od načina vegetativnog razmnožavanja kako sam već istakla je **reznicama**. Reznica je dio loze skraćen na određenu dužinu koji se u odgovarajućim uslovima može razviti u čokot. Postoji više vrsta reznica.

Ranije, vinogradari su često pribjegavali razmnožavanju vinove loze položenicama i potapanjem čokota i danas, ali veoma rijetko iz već navedenih razloga (filoksera). Kako se vrši razmnožavanje **položenicama**?

Treba iskopati kanal dubine oko 30cm u koji se položi odabrani lastar (koji je zdrav i ima najbolji porast) koji se nakon toga zatrpa, prekrije zemljom pri čemu vrh ostane iznad zemlje. Pored vrha postavi se kočić. Vrh lastara treba skratiti na dva okca iz kojih će narednog proljeća krenuti dva ili više lastara. Naglasila bih da se razmnožavanje položenicama vrši u jesen. Loza gajena na živom pijesku već naredne godine se odvaja od matičnog čokota. Međutim, u našim uslovima, vezu između matičnog stabla i novoformiranog čokota možemo prekinuti tek nakon sigurnog i dobrog ožiljavanja (2 godine). Ukoliko ne postoji dovoljno dug jednogodišnji lastar koji možemo na opisani način položiti u zemlju, primjenjivala se i tkz strmoglava položnica.

Potapanje čokota kao način razmnožavanja se takođe vrši u jesen. Umjesto lastara potapa se cijeli čokot. Postupak je sledeći: oko čokota se sve do glavnih žila iskopa jama a na čokotu se prema potrebi ostave 2-3 lastara na razmaku koji planiramo između budućih čokota. Glavu čokota treba povući ka dolje tj na dno jame. Glava čokota se zatrpa zemljom, a ostavljeni lastari se skrate na 2 okca. Iz njih se na proljeće naredne godine razvijaju lastari, tj. novi čokoti koji već u narednoj godini donose rod.

Ljiljana Grbavčević, dipl.ing voćarstva i vinogradarstva
Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji - Podgorica